

بررسی بیوسیستماتیکی شش جمعیت از دو گونه رز وحشی ایران

پریسا کوباز، مریم جعفر خانی کرمانی، محبوبه خاتم ساز، زهرا حسینی

به ترتیب موسسه تحقیقات بیوتکنولوژی کشاورزی و دانشکده داروسازی دانشگاه

تهران

جنس رز در ایران دارای ۱۵ گونه و هیبرید رز وحشی است ولی تا کنون هیچگونه مطالعه ای به منظور بهره برداری از این گونه ها در برنامه های اصلاحی صورت نگرفته است. با توجه به اهمیت اقتصادی رز در دنیا و واردات ارقام جدید در مقیاس وسیع به کشور، انجام مطالعات بیوسیستماتیکی به منظور تعیین تنوع درمیان و درون گونه ها و استفاده از آن ها در ایجاد ارقام جدید ضروری به نظر می رسد. مطالعه حاضر بر روی دو گونه *R. canina* L. از بخش *caninae* و *Rfoetida Hermann* از بخش *Pimpinellifoliae* از زیر جنس *Rosa* انجام شد. سه جمعیت اکولوژیکی مختلف از هر گونه جمع آوری و ۶۴ صفت کمی و کیفی مورفولوژیکی مورد بررسی و آنالیز آماری با نرم افزار NTSYS ps 2.02 قرار گرفت. با انجام آنالیز تجزیه خوشه ای و رسته بندی بر اساس تجزیه به مولفه های اصلی مشخص شد که هر یک از گونه ها به صورت کاملاً جدا از یکدیگر قرار گرفته اند که این مسئله در تایید با طبقه بندی سایر گیاه شناسان است. همچنین نتایج تجزیه خوشه ای با دو روش UPGMA و WPGMA نشان داد که تفاوت بین جمعیتی در درون گونه ها بسیار کم است و تفاوت شرایط اقلیمی باعث ایجاد تغییرات مورفولوژیکی زیادی نشده است. ضریب همبستگی ۰/۸ نیز نشان داد که بین نشان ویژگی های مورد بررسی همبستگی بالایی وجود دارد.